

Z. TOPELIUS

Pikku Lauri
ja muita
Satuja

PIKKU LAURI

Zacharias Topelius

PIKKU LAURI

ja
muita satuja

*Valikoiman tehnyt Gemma Funtek-Snellman'in
ruotsinkielisen laitoksen mukaan Raul Roine*

Kuvittanut Alf Danning

KUSTANTAMO KUVATAIDE

Näköispainos ntamo 2012

ISBN 978-952-215-319-7

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

www.ntamo.net

HELSINKI 1952
TILGMANNIN KIRJAPAINO

PRINSESSA KULTAKUTRI.

Ja nyt riennämme tuulen siivillä tuhansien satujen maa-han, ruusujen ja tulppaanien kotiin, missä kauniit haltiat-taret rakentavat linnojansa aamuruskossa ja mustat maa-hiset lentelevät sydänyön pimeässä. Siellä aurinko heloittaa tulena sinisten Ginnistan-vuorten yllä ja vesililjat kuvas-tuvat äänettöminä syvissä järvissä. Siellä tiikerien silmät kiiluvat jokivarsien ruohikossa ja ihmiset, auringonpaahta-mina ja tummasilmäisinä, hehkuvat vihasta ja rakkauden-palosta. Me riennämme Persiaan.

Olipa Persiassa kerran kuningas Shah Nadir nimeltään, ja hän oli äärettömän rikas. Hänen valtaansa kuului suuria, kauniita maita ja monta miljoonaa ihmistä. Hänellä oli korkeat salit täynnä kultaa ja jalokiviä. Hänen laivansa purjehtivat kaikilla merillä kuljettaen Intian mausteita. Näyttäytyessään pääkaupungissaan Ispahanissa, oli hänen ympärillään satatuhatmiehinen henkivartiosto hopeavarus-teissa, jotka välkkyivät tulen lailla auringossa ja viisikym-mentuhantinen ratsujoukko, jolla oli mitä kauneimmat he-voset, suitset kullasta ja satulat loistavista jalokivistä, sei-soen valmiina hänen pienimmästäkin viittauksestaan rien-tääkseen valloittamaan vaikka koko maailman.

Mutta Shah Nadir oli vanha eikä tuntenut enää halua sotiin tai valloituksiin. Hän olikin jo saavuttanut monta voittoa. Hänen vihansa oli haihduttanut monen vihollis-kaupungin savuna ilmaan. Monen mahtavan vihollisjoukon oli hänen miekkansa tuhonnut silloin, kun hänen kätensä vielä oli nuori ja vastustamaton. Nyt hän vanhana ja väsy-

neenä enimmäkseen lepäili loistavan palatsinsa pehmeillä leposohvilla. Vain toisinaan keväisin, kun kultareunaiset pilvet peittivät Persian polttavan auringon ja suloinen vilpoisuus virtasi alas Zagrosvuorilta, istuutui vanha Shah Nadir kullalla koristettuun kantotuoliinsa, jota kantoi kahdeksan hopeaanpuettua orjaa, ja antoi kantaa itsensä tarkastaakseen sotajoukkoaan tai katsellakseen eläintaisteluja.

Shah Nadirilla oli monta kaunista poikaa, sillä hän omisti monta vaimoa, kuten on tapana Itämailla. Mutta pojista hänellä ei ollut paljoakaan iloa, sillä he olivat kunnianhimoisia ja kiittämättömiä, heidän mielestään isä eli liian kauan, ja he tavoittelivat hänen henkeään ja kruunuaan. Sentähden isä lähetti kaikki poikansa hovista kaukaisiin maakuntiin maaherroiksi. Kotona luonaan hän piti vain ainokaisen rakkaan tyttärensä, prinsessa Kultakutrin, sillä hän rakasti tytärtään yli kaiken maailmassa, vieläpä enemmän kuin kaikkia aarteitaan ja koko valtakuntaansa.

Tosin sellainen nimi kuin Kultakutri oli harvinainen Persiassa, eivätkä persialaiset osanneet edes sitä oikein lausuaan. Mutta prinsessan äiti polveutui kaukaa pohjoisesta, vaikkakaan ei tiedetty tarkkaan mistä. Hän oli nuorena joutunut afrikkalaisen merirosvon vangiksi ja vihdoinkin hänet harvinaisen kauneutensa takia myyty Persian kuninkaalle, joka koroitti hänet puolisoikseen rakastaen häntä enemmän kuin kaikkia muita vaimojaan. Tämä kaunis sulttaanitar, joka nyt oli kuollut, oli nimittänyt ainoata tyttärtään Kultakutriksi, millä hän tarkoitti, että prinsessa oli niin kaunis ja puhdas kuin auringon kulta, kun sen valo leikkii keväällä pohjolan lehtipuissa.

Ja totta tosiaan, kauniimpaa ja puhtaampaa olentoa ei ollutkaan tämän maakamaran tahratulla tomulla kuin prinsessa Kultakutri. Hänellä oli isänsä ylevä kuninkaallinen ryhti kaikessa, mutta äitinsä ulkomuoto ja sydän —

iho niin valkea kuin pohjolan lumi ja niin lempeä kuin taivaan tähdet elokuun iltana, milloin kuu ei loista. Hänen jalo sydämensä oli hellä ja hyvä, ja siksipä ei koko Shah Nadirin laajassa valtakunnassa ollut ketään, joka ei olisi rakastanut prinsessa Kultakutria, sillä hänen kauneutensa ja hyvyytensä maine levisi laajalti yli koko Persian.

Tämän tiesi vanha kuningaskin aivan hyvin, ja hänen ylpeä sydämensä suli vahan lailla joka kerta, kun hän näki lempeän lapsensa. Kultakutri oli hänen silmänsä ilo, päivien lepo sekä öittensä unelma. Yksi ainoakin tytön sana voi asettaa hänen kiivaimman vihansa, eikä ollut rukousta, johon isä ei olisi myöntynyt, kun tytär rukoili jonkun onnettoman vangin puolesta. Sentähden, kun hän ajatteli poikiensa hurjaa luonnetta, oli hän pannut päämääräkseen valita tyttärelleen jalon puolison ja antaa heille ja heidän jälkeläisilleen perinnöksi koko valtakuntansa.

Mutta ihmisriinnan puhtainkin tunne voi muuttua viaksi ja synniksi. Niin kävi myös Shah Nadirin isänrakkauden. Hän rakasti tyttärtään niin paljon, että tytär oli hänestä rakkaampi kuin kaikki hänen miljoonat alamaisansa, ja tämä oli väärin, sillä ruhtinas ei saa asettaa kansaansa toiselle sijalle lastensa jälkeen. Mutta Shah Nadir rakasti tyttärtään enemmän kuin Allahia, jumalaansa. Hän jumaloi häntä enemmän kuin kuolevaista ihmistä sopii jumaloida, ja tämä syntinen, epäjumaloiva rakkaus kohdisti häneen Allahin rangaistuksen.

Kauniimmin ja miellyttävimmmin kuin prinsessa Kultakutri ei voinut asua. Viileässä puutarhassa, suurten palmujen varjossa oli prinsessan kaunis marmorilinna suihkulahteiden suloisen solinan keskellä tuhansien kukkien tuoksua. Sen korkeissa kamareissa taittuivat auringon säteet vuorikristalli-ikkunoiden läpi. Pehmeillä silkkiepeillä lepäsi prinsessa öisin, ja aamun koittaessa meni hän

kamarineitojensa saattamana kauniiseen, norsunluusta ja helmiäisistä tehtyyn uima-altaaseen, jonka syvyydestä pulppusi lähde leikkien sivellen hänen kaunista vartaloon. Mutta päivisin kirjoili hän kamarineitojensa kanssa kauniita kankaita tai kuunteli lintujen laulua sekä kitaran säveliä kävellessään huvikseen puutarhassa leikkien kuin lapsi kultaperhosilla ja tummanpunaisilla ruusuilla.

Prinsessa Kultakutri oli vain kaksitoistavuotias, mutta kahdentoista vuoden ikähän itämailla vastaa kuuttatoista pohjolassa.

Ei ole hyvä elää aina ylellisyydessä ja nähdä toivomuksensa täyttyvän pienimmästä viittauksestakin. Moni tulee siitä ylpeäksi ja oikukkaaksi, mutta näin ei ollut Kultakutrin laita. Hänelle tuli vain ikävä. Hän ei tiennyt, mistä johtui, mutta perhojen leikki, kukkien tuoksu, lähteiden solina sekä kitaran soitto eivät enää huvittaneet häntä. Hän tunsyi sydämensä tyhjäksi ja ihmeekseen hän huomasi haluavansa itkeä. Tätä hän ei voinut käsittää, vielä vähemmän hänen hovineitonsa. Kultakutrimme ei tiennyt, ettei mikään taulu maailmassa ole todella kaunis ja valoisa, elleivät vastukset ja suru kehystä sitä ja kohota kaikkia ilon päiviä loistoonsa. Sellainen oli hänen onnensakin. Hänen täytyi kokea suru voidakseen oikein nauttia ilosta.

Viimein prinsessa luuli keksineensä sydämensä kaipuun syyn. Syyn täytyi olla siinä, että hän eleli niin suljettuna palatsissaan. Hän halusi kerran iloita ihmisvilinästä suuressa Ispahanissa, ja kun hänen isänsä seuraavan kerran kävi häntä tervehtimässä, pyysi hän isältään lupaa nähdä suuri eläintaistelu, joka piakkoin pidettäisiin, kun kuningas täytti kuusikymmentä vuotta. Koska Shah Nadir ei voinut kieltää mitään tyttäreltään, antoi hän luvan, vaikkakin hän tunsyi ensimmäistä kertaa tekevänsä sen vastenmielisesti.

Shah Nadir oli mahtava kuningas, jota puoli Aasiaa pel-

käsi, ja sellaisilla hallitsijoilla on monta vihollista. Mutta hän ei välittänyt heistä, sillä hän oli voittanut heidät miekallaan, mutta yhtä heistä hän oli halveksinut niin suuresti, että hän oli antanut ajaa tämän parran ja laskenut hänet vapaaksi. Kysymyksessä oli jättiläisten kuningas *Turanista*, Persian pohjoispuolella olevasta vuori- ja erämaasta. Kuninkaan nimi oli *Bom-Bali*. Tämä Bom-Bali oli vaeltaessaan kaukana pohjolassa ottanut vangiksi lappalaisen noidan nimeltä *Hirmu*, joka osasi muuttua minkä eläimen hahmoon tahansa ja sitten taas entiselleen. Nyt, kun Bom-Bali oli saanut vakoojiltaan kuulla, että Ispahanissa pidettäisiin suuri eläintaistelu, kutsui hän Hirmun luokseen ja sanoi hänelle: — Koira, haluatko elää?

Hirmu vastasi: — Herra, älköön varjosi koskaan pienentykö. Tiedäthän koirasi tahtovan mielellään elää.

Bom-Bali sanoi: — Moharrem-kuun ensimmäisenä päivänä on Ispahanissa eläintaistelu. Shah Nadir on lähettänyt eläintenpyytäjiä vuorillemme, pukeudu tiikeriksi, antaudu vangiksi, ja ryövää minulle Kultakutri-prinsessa, joka on Shahin ja koko Persian ylpeys.

— Koirasi on totteleva herransa käskyä, sanoi lappalainen poppamies.

Ja Persian eläintenpyydystäjä tuli Turaniin ja otti vangiksi kaikki villit eläimet, jotka suinkin sai sekä vei ne elävinä häkeissä Ispahaniin.

Tuli Moharrem-kuun ensimmäinen päivä, ja kaikki oli valmiina Persian pääkaupungissa. Monia Intian, Arabian, Turanin sekä Saharan julmimpia villieläimiä pidettiin valmiina suuren, pyöreän taistelukentän sivukammioissa, ja kentän valtavilla parvekkeilla oli runsaasti tilaa yli kuudellekymmenelletuhannelle katsojalle. Mutta heidän turvakseen oli parvekkeiden ja taistelukentän välille rakennettu vahva rauta-aita.

Aikaisin aamulla oli koko kaupunki liikkeellä. Kultakutri-prinsessa oli iloinen kuin lapsi, hänhän sai linnun lailla lentää pesästään ja nähdä näytelmän, jossa näyttelijöinä olisivat oikeat leijonat ja oikeat tiikerit eivätkä sellaiset, jotka kulissien takana varustavat itsensä irtoparralla näyttääkseen julmilta, sekä sitten irroittavat sen jälleen poistutuaan näyttämöltä.

Katsojat olivat koolla, ja odotettiin vain kuningasta. Vihdoin hän saapui loistavan henkivartioston saattamana, muttei yksin, vaan ihanan prinsessa Kultakutrin seuraamana. Itämaisen tavan mukaan oli hän hunnutettu. Voitiin vain ihailla hänen selakkaa vartaloaan ja kuninkaallista ryhtiään, kun hän hovineitojensa saattamana ratsasti somalla, pienellä kirjavalla seebralla, joka oli ylpeä kantaessaan sel-laista taakkaa. Vaikkakaan kansa ei voinut nähdä hänen kasvojaan, tunsivat kaikki kuulopuheiden mukaan nuoren prinsessan kauneuden ja hyvyyden. Kaikki tiesivät, että hän oli rukoustensa kautta pelastanut monen onnettoman vangin elämän ja lähettänyt kamarineitojensa mukana lääkkeitä ja leipää Ispahanin köyhille. Sentähden, kun hän nyt näyttäytyi ensimmäistä kertaa kansan keskuudessa, puhkesi sellainen tuhatääninen riemuhuuto, ettei sellaista oltu Persian pääkaupungissa kuultu sen päivän jälkeen, kun Shah Nadir palasi riemusaatossa voittojensa jälkeen kaksikymmentä vangittua kuningasta seurassaan.

Mahdollisesti prinsessa punastui, muttei kukaan nähnyt sitä. Hän istuutui isänsä viereen runsaasti koruommelluille purppurapieluksille, jotka olivat asetetut kuninkaallisen parvekken kalliille matolle, ja niin alkoi eläintaistelu.

Aluksi ärsytettiin kukkoja taistelemaan vastakkain. Ne nokkivat toisiltaan höyhenet katsojien riemuiten nauraessa. Monesta se oli hyvin huvittavaa, muttei prinsessa Kultakutrista.

Senjälkeen nähtiin omituinen taistelu villikissan ja merikotkan välillä. Kotkalta oli leikattu toinen siipi, jotta se ei voisi lentää. Molemmat iskivät terävät kyntensä toisiinsa, kotka hakkasi nokkaansa kissan kylkeen ja kissa koetti saada kotkan kaulan hampaisiinsa. Lopuksi menetti kotka molemmat silmänsä, ja se oli hukassa. Pahasti haavoittunut mutta kissaa tervehdittiin voittajana.

Senjälkeen kannettiin kaksi valtavaa krokodiilia pitkissä vesialtaissa arenalle, ja niiden eteen heitettiin kuollut porsas. Krokodiilit eivät olleet saaneet ruokaa koko kuukautena ja olivat nälkiintyneitä, mutta kuitenkin niin uneliaita, että ne makasivat hiljaa auringossa ja lekottelivat altaissa. Silloin juoksi pieni rohkea poika esiin ja kutitteli toista krokodiilia kuonosta ruokokepillä. Krokodiili aukaisi hirvittävän kitansa ammolleen ja alkoi raskaasti ja kömpelösti kiivetä altaasta nielläkseen pojan, mutta tämä väistyi ketterästi syrjään krokodiilin kääntyessä kömpelösti. Saatuaan vihollisensa näin valveille, herätti poika pedon toisessakin altaassa itse pelastautuen gasellin lailla aitauksessa olevan pienen portin kautta. Nyt huomasivat krokodiilit kuolleen porsaan ja hyökkäsivät molemmat nielläkseen sen, mutta joutuivat riitaan keskenään. Molemmat painiskelivat ankaraasti, mutta kumpaisenkaan terävät hampaat eivät pystyneet toisen suomuspanssariin, kunnes lopulta toinen kaatui selälleen, ja voittaja repi siltä rinnan ahmien sitten porsaan.

Nyt seurasi kuuden suuren arabialaisen koiran ja yhtä monen Turanin erämaan shakaalin välinen ottelu. Shakaali ja koira ovat suden sukulaisia, mutta shakaali on paljon arempi. Nämä kuusi shakaalia koettivat kaikin tavoin päästä livahtamaan tiehensä, mutta pakotettiin kääntymään ja puolustautumaan. Siitä tuli verinen taistelu. Viisi koiraa makasi jo tantereella, mutta shakaaleja vain yksi. Silloin kuului parvekkeelta vihellys. Nuori, urhoollinen ara-

bialais-prinssi *Abderraman* rohkaisi siten lemmikkikoiraansa *Valledivauta*. Koira, kuultuaan isäntänsä äänen rohkaistui. Shakaalit kaatuivat toinen toisensa jälkeen koiran puremista, ja pian tervehdettiin *Valledivauta* voittajana.

Vaihteen vuoksi katseltiin hyeenain ja susien taistelua, ja senjälkeen tuotiin esille leopardi ja pantteri ja niiden eteen heitettiin pala tuoretta lihaa. Heti ryntäsivät molemmat lihapalan kimppuun taistellakseen sen omistuksesta, mutta pantteri, joka oli vahvempi ja nopeampi, voitti haavoitettuaan vastustajaansa kuolettavasti.

Senjälkeen talutettiin arenalle suuri intialainen elefantti, jonka selässä tornissa oli neljä jousimiestä. Elefantin vastustajana oli tavattoman suuri ja kaunis täplikäs kuningastiikeri, jota kutsuttiin *Ahrimaksi* pimeyden ruhtinaan mukaan. Siihen ampuivat jousimiehet nuolen toisensa jälkeen ärsyttääkseen. Tiikeri istui kyyryksillään silmät säkenöiden; se näytti päättäneen olla ryhtymättä taisteluun. Mutta nyt sattui nuoli sen turpaan. Kuului kauhea karjaisu. Hetken verran *Ahriman* piiskasi hiekkaa hännällään, jonka jälkeen se hyppäsi yhdellä loikkauksella elefantin kärsään. Tämä vuorostaan mylvi tuskasta, käyristi kärsäänsä, nosti tiikerin ilmaan ja paiskasi sen sellaisella voimalla maahan, että luultiin tiikerin murskautuneen kuoliaaksi. Näin ei kuitenkaan käynyt. Minuutin kuluttua kohosi *Ahriman* pystyyn ja lensi voimakkaalla hypyllä elefantin niskaan. Suunniltaan tuskasta koetti elefantti vapautua vihollisestaan, mutta turhaan, se uupui, se tupertui hitaasti maahan, torni särkyi, jousimiehet pakenivat, ja tiikeri litki vihollisensa verta.

Ahrimanin levättyä tuokion verran tuotiin arenalle suuri leijona, jonka nimi oli valon ruhtinaan mukaan *Ormuz*, sekä molempien eläinten eteen aiottiin heittää elävä lampaanvuona. Tämä olikin liikaa Kultakutri-prinssessalle, joka jo oli saanut kyllikseen verisestä näytelmästä. Hän viittasi ja

pieni, vapiseva karitsa pelastettiin, ja sen asemesta heitettiin pedoille eräs kuolleista koirista. Leijona oli nälissään ja ryntäsi heti saaliin kimppuun, tiikeri oli nyt kylläinen, sillä se oli juonut elefantin verta, mutta luonteeltaan kateellisena ryntäsi sekin esiin temmatakseen leijonalta saaliin. Hirmuinen tappelu alkoi nyt Ormuzin ja Ahrimanin, valon ja pimeyden ruhtinaiden välillä. Seutu kaikui niiden kauheasta karjunnasta, hiekka pölysi niiden käpälissä ja värjäytyi niiden verestä. Ne kieriskelivät toistensa kimpussa, erosivat ja ryntäsivät taas toisiaan vastaan. Kaikki tämä oli hirmuista nähdä, katselijat värisivät. Kamppailu pysyi kauan ratkaisematta, mutta vihdoin tuupertui tiikeri, leijona repi sen rinnan, ja Ahriman oli kuollut. Riemusaatossa Ormuz vietiin pois areenalta.

Nyt aiottiin leikit päättää suurilla julmilla intialaisten ja afrikkalaisten petojen joukkotaisteluilla. Mutta kun aurinko heloitti kuumasti, pidettiin pieni väliaika, jotta katsojat voisivat nauttia virvokkeita. Useat laskeutuivat silloin arenalle katsellakseen kuolleita petoja, jotka siellä vielä viruivat. Myös prinsessa Kultakutrin valtasi uteliaisuus. Hänhän oli tähän asti nähnyt vain kukkia ja laululintuja, eikä hänellä ollut käsitystäkään näiden kauheiden villipe-tojen ulkomuodosta. Hän lähti siis hovineitojensa ja vahtien seuraamana alas radalle, ja orjat levittelivät hänen eteensä kultapunoksia mattoja, jotteivat hänen hienot jalkansa likautuisi verisessä hiekassa.

Mitäpä hän pelkäisikään? Kaikki elävät petoeläimethän olivat suljetut vahvoihin häkkeihin, ja julmin kaikista, suuri tiikeri Ahriman, makasi kuolleena radalla. Prinsessa meni kuolleen Ahrimanin luo ihaillakseen pedon kauneutta, varsinkin sen mahtavaa täplikästä taljaa, jonka hän päätti pyytää isältään matoksi marmoripalatsiinsa.

Silloin kohoutui kuollut tiikeri äkkiä takajaloilleen. Se

ponnahti ylös, syöksyi prinsessan päälle, sieppasi hänet kauheaan kitaansa ja kiiti pois.

Kauhun huuto kuului tuhansien katsojien suusta kaikkialta, muttei kellään ollut rohkeutta temmata tiikeriltä saalista. Ainostaan urhoollinen prinssi Abderraman heittäytyi tuulen nopeudella tiikerin tielle. Hän tarttui sen veriseen rintaan ja taisteli sen kanssa saaliista. Tiikeri puri onnettoman prinssin oikean käden, ja ennenkuin ehdittiin apuun, makasi prinssi verissään hiekalla. Mutta tiikeri Ahriman hyppäsi rauta-aidan yli ja katosi näkyvistä prinsessa Kultakutri kidassaan.

Vanhan Shah Nadirin tuska oli suuri, ja suuri oli tuska Ispahanissa, vieläpä koko Persiassakin. Kuninkaan henkivartiosto, viisikymmenentuhantinen ratsuväki, jonka hevosilla oli kultasuitset, kiiti heti etsimään prinsessaa. Ne etsivät joka pensaan ja joka luolan Turanissa, missä julma tiikeri oli saatu vangiksi. Monta sataa tiikeriä sekä muuta petoa kaatui heidän keihäyttensä ansiosta, mutta kaikki oli turhaa. Kun oli tutkittu ei vain Turania, vaan myös puoli Aasiaa, täytyi ratsuväen lopulta palata Ispahaniin surusanomin, ettei mitään löytynyt.

Shah Nadir raastoi harmaata tukkaansa ja kirosi kuusikymmenvuotispäivänsä, joka oli maksanut hänelle kalleimansa maan päällä, hänen Kultakutrinnsa. Hän määräsi kansaa pukeutumaan surupukuun, kuten sulttaanittaren kuoltua, ja kaikissa moskeijoissa piti luettaman rukouksia, että prinsessa Kultakutri löytyisi. Mutta kuninkaan käsky oli, että se, joka tuo hänelle hänen tyttärensä elävänä takaisin, saisi prinsessan ja Persian kruunun perinnöksi, mutta ken tuo hänet kuolleena takaisin saisi kuusikymmentä aasia kultakuormineen ja muine kalluksineen.

Näin runsaan palkinnon toivo houkutteli monta jaloa prinssiä ja ruhtinasta lähtemään seikkailemaan ja etsimään

kadonnutta kuninkaan tytärtä. Mutta ennemmin tai myöhemmin tulivat kaikki takaisin löytämättä mitään, kaikki paitsi yksi, joka oli prinssi Abderraman. Hän oli antanut pyhän lupauksen etsiä prinsessaa viisitoista vuotta, vapauttaa hänet vasemmalla kädellään ja löytää hänet tai kuolla.

Jos nyt prinsessamme olisi vienyt pois oikea tiikeri Ahri-man, niin olisi satummekin lopussa, sillä kuningastiikerille ei mikään ole pyhää; ei edes kaikkein suloisin prinsessa maan päällä. Mutta tällä kertaa olikin asia toisin. Noita Hirmu oli käyttänyt eläintaistelua hyväkseen muuttumalla tiikeriksi täyttääkseen omaksi hyväkseen herransa käskyn. Hän oli vaihtanut sydämensä tiikerin sydämeen, ja niin kauan kuin hänen sydämensä eli, ei häntä voitu tappaa. Mutta sellaisen aarteen kuin prinsessa oli, tahtoi hän mieluimmin pitää itse, ja sensijaan, että olisi vienyt vankinsa jättiläisten kuninkaan Bom-Balin luo Turaniin, vei noita hänet entiseen kotiinsa kauas Lappiin.

Silloin oli syksy ja pimeä Lapissa. Lappalaiseukko *Pimpepedora* istui ja keitti puuroa tulennoksella kodassa, ja hänen poikansa *Pimpepanturi* istui katsellen poronnahkasaappaitaan puuroa odotellen. Pimpepanturi oli kunnan poika, vaikkakin vähän tyhmä ja laiskakin lisäksi. Hänen isänsä Hirmu olisi mielellään tahtonut kasvattaa hänestä noidan, mutta siitä ei tullut mitään; Pimpepanturi söi ja makasi mieluummin kuin oppi jotakin hyödyllistä. Nyt kääntyi lappalaisakka pojan puoleen kysyen: etkö kuullut mitään?

— Minä kuulen tulen räiskyvän ja puuron porisevan padassa, vastasi Pimpepanturi haukotellen pitkään.

— Etkö kuule pedon kiljumisen tapaista kaukaa syysyössä? kysyi jälleen lappalaisakka.

— Kyllä, sanoi Pimpepanturi, susi kai vie joitakin poroitamme.

— Eipä, väitti lappalaisakka. Sehän on isä, joka tulee

takaisin. Hän onkin nyt ollut poissa neljä talvea, mutta minä kuulen hänen purskuvan kuin villipedon, hänellä lieenee kova kiire kotiin.

Samassa Hirmu jo tulikin tiikerin hahmossa prinsessa Kultakutri kidassaan, laskien hänet kodan sammalille ja otti heti oman sydämensä ja muotonsa, samalla huutaen: — Äiti mitä sinulla on päivälliseksi? Olen juossut pitkän matkan.

Tiikeri kaatui kuoliaana kodan sammalille; lappalaisakka oli vähällä säikähdyksestä horjahtaa pataan. Mutta hän tunsii ukkonsa ja lupasi hänelle hyvän päivällisen, jos tämä vain kertoisi, missä oli ollut neljä talvea, ja minkä kauniin nuken oli tuonut tullessaan.

— Liian pitkäksi kävisi kertoa kaikkea, arveli ukko. Hoi-tele kaunistu nukkeamme, ja anna hänelle lämmintä poronmaitoa, jotta hän virkoo elämään. Hän on hieno neiti Persian: hän tuo meille onnea.

Prinsessa Kultakutri ei ollut kuollut, eikä edes haavoittunut; hän oli vain pyörtynyt pelästyksestä. Kun hän heräsi, makasi hän rikkaassa hopea- ja helmipuvussaan poronahalla, joka oli levitetty sammalille lappalaiskotaan. Oli pimeää ja kylmää; tuli valaisi teltan ahtaita seiniä ja lappalaisakkaa, joka antoi hänelle poronmaitoa juotavaksi. Hän luuli olevansa kuolleiden asuinsijoilla maan alla ja itki, koska hänet oli niin nuorena temmattu pois Persian auringosta ja Ispahanin suloisista ruusutarhoista.

Noita oli sillävälän tehnyt kavalan suunnitelman voittaakseen Persian aarteet ja sanoi Kultakutrille:

— Älä itke, kaunis prinsessa: sinä et ole kuollut, sinut ryösti vain julma tiikeri, ja minun poikani, urhoollinen ritari *Morus Pandorus von Pikkulukulikukkulu*, on pelastanut sinut suuressa vaarassa oman kalliin henkensä uhalla. Me olemme orjiasi ja palvelemme sinua suurella innolla,

näköispainos ntamo 2012

www.ntamo.net

KUVATAIDE

